

การวิจัยอันที่เกี่ยวของกับการวิจัยนี้

การศึกษาการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยครั้งนี้ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้วิจัยได้ทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้มีการทำการวิจัยมาแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิคว่าอีกทั้งยังได้แนวทางในการปรับปรุงวิธีวิจัยของตนให้ดีขึ้นอีกด้วย เช่น การสร้างแบบสอบถาม ขอบเขตของปัญหาที่จะทำการวิจัย เป็นต้น

สำหรับวิจัยที่เกี่ยวของกับวิจัยเรื่อง "แนวคิดในการปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" ที่พอจะหาได้ในประเทศส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ และวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนเฉพาะวิชา เช่น การสอนวิชาประวัติศาสตร์ การสอนวิชา ภูมิศาสตร์ แม่น้ำวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน ที่จะวิจัยเกี่ยวกับหมวดวิชาสังคมศึกษาทั้งหมดมีน้อย ที่ใกล้เคียงและพอหาได้มีเรื่องเดียวกัน คือ "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" ของ จิตรบุญรวม เยาว์ธนา ปีการศึกษา 2508 อย่างไรก็ตามวิทยานิพนธ์ และ วิจัยเหล่านั้นก็ยังมีประโยชน์อยู่มาก ซึ่งจะได้นำมากล่าวถึงต่อไป

เมื่อปี พ.ศ. 2495 วิไล พรหมคูปต์¹ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "วิธีสอนประวัติศาสตร์ให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักเรียนมัธยมปลาย" วัตถุประสงค์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ก็เพื่อจะชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในประเทศไทยว่ามีสาเหตุจากอะไร และควรแก้ไขอย่างไร ในการดำเนินการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ ทั้งได้ใช้ประสบการณ์ของตนเองมาประกอบการเสนอแนะข้อแก้ไข วิไล พรหมคูปต์ ได้สรุปไว้ในตอนท้ายของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ว่า

¹วิไล พรหมคูปต์, "วิธีสอนประวัติศาสตร์ให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักเรียนมัธยมปลาย" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2495, 40 หน้า

ความสนใจของนักเรียนต่อวิชาประวัติศาสตร์จะช่วยให้การเรียนวิชาประวัติศาสตร์ได้ผลเป็น
 อย่างดี แต่นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจอยู่ ทั้งนี้เนื่องมาจากคัมภีร์ กลวิธีสอน
 หลักสูตรและเนื้อหาที่อุปการการสอน และสถานที่เรียนที่ไม่เหมาะสมพอ เป็นต้นว่าโรงเรียน
 มัธยมในประเทศไทย ใช้หลักสูตรประเภทขยายย่อ ทำให้วิชาประวัติศาสตร์ไม่สัมพันธ์กับวิชาอื่น
 นักเรียนจึงสนใจเรียนวิชาประวัติศาสตร์น้อยลง ประกอบกับวิชาประวัติศาสตร์มีเนื้อหาหนัก
 เกินไป ครูพยายามเร่งสอนให้ทันตามหลักสูตร ไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่ ครู
 ขาดอุปการการสอนที่จะช่วยให้วิธีการสอนน่าสนใจ สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสม เช่น
 แคมเกินไป ดังนั้น นักเรียนจึงขาดความสนใจในวิชาประวัติศาสตร์ยิ่งขึ้น วิไล พรหมคุปต์
 ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การที่จะสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้เด็กสนใจได้นั้น ทุกอย่างต้องมี
 ความสัมพันธ์กัน แต่ครูควรที่จะเลือกคู่มือที่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง มีใจดำเนินการตามแบบ
 ต่างประเทศอย่างเดี่ยว สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ครูต้องชวนช่วยศึกษาหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม
 อยู่เสมอ เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจเรียนวิชานี้ และสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและ
 ประเทศชาติด้วย

ในปี พ.ศ. 2499 สิริมา วรยิ่งยง² ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "โครงการจัดและ
 ดำเนินการสอนวิชา ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์แผนใหม่" วัตถุประสงค์ในการเขียนวิทยานิพนธ์
 ครั้งนี้เพื่อปรับปรุงให้การสอนวิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ในชั้นมัธยมต้นเป็นไปด้วยดี และ
 น่าสนุก ในการดำเนินการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยค้นคว้าจากหนังสือต่างๆ
 ทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นพื้นฐานในการพิจารณา สิริมา
 วรยิ่งยง ได้สรุปว่า แนวการสอนแผนใหม่จะช่วยให้การเรียนวิชา ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์
 สนุกสนานขึ้นกว่าการที่จะให้นักเรียนฟังครูอธิบายแต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพราะการสอนแผนใหม่เปิด
 โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสอนของครูได้แสดงความคิดเห็น โดยการเป็นผู้ตอบหรือซักถาม
 ปัญหาบาง สิริมา วรยิ่งยง ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การสอนวิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์

² สิริมา วรยิ่งยง "โครงการจัดและดำเนินการสอนวิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์
 แผนใหม่" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2499, 62 หน้า

ควรใช้วิธีสอนแผนใหม่ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รวมในการจัดและทำกิจกรรม ได้ค้นคว้าหาความรู้เอง โดยครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือเป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2500 จุโร ลียากาศ³ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยม" วัตถุประสงค์ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ก็เพื่อปลุกฝังให้นักเรียนมีความเข้าใจ มีความเลื่อมใสและปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามวิถีทางประชาธิปไตย จนคิดเป็นนิสัย อีกประการหนึ่ง การศึกษาแผนใหม่มีรากฐานหลายอย่างเป็นประชาธิปไตย ฉะนั้น การส่งเสริมประชาธิปไตยจึงเท่ากับการส่งเสริมการศึกษาแผนใหม่ด้วย ในการดำเนินการเขียนวิทยานิพนธ์ จุโร ลียากาศ ได้รวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ โดยค้นคว้าจากหนังสือทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ จุโร ลียากาศ ได้สรุปไว้ในตอนท้ายของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ว่า การบริหารโรงเรียนแบบประชาธิปไตยมีอยู่ในอุดมคติเท่านั้น การปฏิบัติกันเป็นไปโดยยาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนขาดความเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังขาดความร่วมมืออย่างแท้จริงจากทุกฝ่าย ทั้งนี้เพราะผู้เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ครู นักเรียน ผู้บริหาร ยังไม่เข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอย่างดองแท้ จึงมักจะเกินเลยขอบเขตไปบ่อย ๆ จุโร ลียากาศ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ในการสอนครูควรแทรกทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และคิดเป็นนิสัย ส่วนผู้บริหารนั้นควรจะศึกษาให้เข้าใจและมีศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ในปี พ.ศ. 2502 วณิช นพรัตน์⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเคลื่อนไหวของประมวลการเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปลาย พ.ศ. 2475-2501" การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามถามครูประมาณ 100 คน ใน 18 โรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์

³จุโร ลียากาศ "การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยม" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2500, 60 หน้า

⁴วณิช นพรัตน์ "การเคลื่อนไหวของประมวลการเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปลาย พ.ศ. 2475-2501" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2502, 104 หน้า

และ โรงเรียนสาธิต ผลปรากฏว่าครูส่วนใหญ่พอใจหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พ.ศ. 2493
อย่างไรก็ตาม ครูบางคนให้ความเห็นว่าหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พ.ศ. 2493 นั้นมากเกินไป
ไปทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร แต่ครูเกือบทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ศึกษานิเทศก์ควรจะ
ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาสังคมศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ วนิช นพรัตน์ ได้ให้ข้อ
เสนอแนะไว้ว่าควรจะสอนวิชาสังคมศึกษาแบบหน่วย

ในปี พ.ศ. 2503 กรณี เล็กวิจิตร⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและอุปสรรค
ในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วัตถุประสงค์
ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. เพื่อทราบข้อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูโรงเรียนรัฐบาลประสบเกี่ยวกับการ
การใช้อุปกรณ์การสอน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมการใช้อุปกรณ์การสอนของครู
ให้เป็นที่พอใจอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อชี้ให้เห็นขอบเขตของและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและส่งเสริมการ
ใช้อุปกรณ์การสอนให้เป็นที่พอใจและมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ กรณี เล็กวิจิตร ได้วิจัยโดยส่งแบบสอบถามถามครู
โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี 10 โรงเรียน และสัมภาษณ์หัวหน้ากองอุปกรณ์
การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลปรากฏว่าบริการอุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนจัดให้ครูนั้นมี
อยู่เป็นจำนวนน้อย คุณภาพของบริการนี้อยู่ในระดับปานกลาง ครูส่วนมากใช้อุปกรณ์การสอน
อย่างใดผลดี สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้อุปกรณ์การสอนคือครูไม่มีเวลาพอในการเตรียม
อุปกรณ์การสอน และไม่สามารถหาอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ได้

⁵กรณี เล็กวิจิตร "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียน
รัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี
การศึกษา 2503, 106 หน้า

กรณี เล็กจิตร ไค้ขอเสนอแนะไว้ดังนี้ คือ อุปกรณ์การสอนจะช่วยให้แค่นั้นนั้นยอมอยู่ที่ครู เป็นสำคัญ ครูจะต้องศึกษาและฝึกฝนตนเองจนเกิดทักษะในการใช้อุปกรณ์ทุกประเภทรวมทั้งการผลิตอย่างง่าย ๆ ด้วย อย่างไรก็ตามครูจะต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากบุคคลทุกฝ่ายในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูใหญ่ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาเกี่ยวกับงบประมาณและสถานที่ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2503 ราชินี ทองสวัสดิ์⁶ ไค้ทำการวิจัยเรื่อง "การอบรมศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในทัศนคติของครู" วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ก็เพื่อจะสำรวจว่าการอบรมศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนรัฐบาลชั้นนำในจังหวัดพระนครและธนบุรีในระดับชั้นมัธยมตอนต้นว่าไค้ดำเนินการอย่างไรบ้าง และไค้ผลเพียงใดเพื่อจะไค้นำผลของการศึกษาค้นคว้านั้นมาปรับปรุงวิชาศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนให้ไค้ผลดียิ่งขึ้น วัตถุประสงค์เฉพาะในการทำการวิจัยเรื่องนี้ คือ การศึกษาทัศนคติของอาจารย์ใหญ่ ครูสอนวิชาศีลธรรม และสำรวจวิธีการสอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในการดำเนินการ ราชินี ทองสวัสดิ์ ไค้ทำแบบสำรวจออกสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ครูสอนวิชาศีลธรรม และพุทธศาสนาในโรงเรียนชั้นนำ 8 แห่ง เป็นโรงเรียนชาย 4 แห่ง โรงเรียนหญิง 4 แห่ง รวมอาจารย์ใหญ่ และครูที่ร่วมมือให้การสัมภาษณ์มีทั้งหมด 23 คน เป็นอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนชั้นนำทั้ง 8 โรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ชาย 4 คน และอาจารย์ใหญ่หญิง 4 คน ครูสอนวิชาศีลธรรม 15 คน เป็นครูชาย 7 คน และครูหญิง 8 คน แบบสอบถามนี้มี 2 ชุด ชุดแรกสำหรับทำการสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ชุดที่ 2 สำหรับการสัมภาษณ์ครูสอนวิชาศีลธรรม และพุทธศาสนา ราชินี ทองสวัสดิ์ ไค้สรุปผลของการวิจัยเรื่องนี้ไว้ว่า อาจารย์ใหญ่และครูสอนวิชาศีลธรรมต้องการให้นักเรียนใกล้ชิดกับศาสนาตั้งแต่เล็ก เพื่อให้ศานากล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นคนดี นอกจากนี้ยังมีความประสงค์จะให้นักเรียนไค้สิ่งที่ได้รับ

⁶ราชินี ทองสวัสดิ์ "การอบรมศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา-ตอนต้นในทัศนคติของครู" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2503, 99 หน้า

จากการอบรมสั่งสอนนั้นไปปฏิบัติได้ จากการสำรวจ ราชี ทองสวัสดิ์ พบว่า ครูที่สอนวิชา
นี้ ไข่อุปกรณ์การสอนน้อยกว่าวิชาอื่น เพราะอุปกรณ์สำหรับการสอนวิชาศีลธรรมหายาก ครู
เองไม่เคยเชิญวิทยากรมาช่วยสอนเลย เว้นแต่ทางโรงเรียนเชิญมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพียง
ปีละ 1-2 ครั้งเท่านั้น ในค่านการวัดผลครูสอนยังทำการวัดผลจากข้อเขียนอย่างเดียว มีได้
ทำการวัดผลทางด้านความประพฤติ ครูส่วนใหญ่หาความรู้จากการอ่านหนังสือ มีครูเพียงจำนวน
น้อยที่ใฝ่ถามผู้มีความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับหลักสูตรของวิชานี้ อาจารย์ใหญ่มี
ความเห็นว่หลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำกัน ทำให้เด็กเรียนเบื่อหน่าย นอกจากนั้นเนื้อหาในหลักสูตร
และหนังสือแบบเรียนยากเกินความเข้าใจของเด็ก ทำให้การสอนไม่ไค้ผลเต็มที่ จำนวนเวลา
เรียนวิชาศีลธรรมนั้น ส่วนใหญ่ลงความเห็นว่ การอบรมศีลธรรมใช้เวลาอบรมเพียง 1 ชั่วโมง
ต่อ 1 สัปดาห์ นั้นไม่พอ ควรจะติดตามผลตลอดเวลา ส่วนคะแนนวิชาศีลธรรมนี้ ยังเป็นการให้
คะแนนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้ ไม่มีการให้คะแนนความประพฤติ สำหรับความประพฤติของ
เด็กนั้น อาจารย์ใหญ่ลงความเห็นว่ ที่เด็กมีความประพฤติเสื่อมลงนั้น มีสาเหตุมาจากตัวเด็ก
เอง ที่มีสาเหตุเพราะผู้ปกครองไม่เอาใจใส่สนับสนุนน้อย ราชี ทองสวัสดิ์ ไค้ขอเสนอแนะ
ไว้ว่ ควรจะให้มีการอบรมครูสอนวิชาศีลธรรมบ่อย ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ และปรับปรุงวิธีการ
สอนให้ดียิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2504 สนิท เย็นเป็นสุข⁷ ไค้ทำการวิจัยเรื่อง "พิพิธภัณฑประวัติศาสตร์
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา" วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อสำรวจทัศนคติและความ
สนใจของครูและนักเรียนที่มีต่อวิชาประวัติศาสตร์ในโรงเรียนที่คี่ที่สุดในพระนครและธนบุรี นอก
จากนี้ยังสำรวจว่ครูมีวิธีไค้บางที่จะช่วยให้นักเรียนที่ไม่สนใจในวิชาประวัติศาสตร์บังเกิดความ
สนใจ ตลอดจนเป็นการสำรวจหลักในการดำเนินการสอนของครูด้วย วัตถุประสงค์เฉพาะก็คือ
เพื่อค้นคว่าหาวิธีที่จะทำการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเป็น
คู่มือในการจัดคั้งพิพิธภัณฑสำหรับโรงเรียนที่คี่จะตั้งพิพิธภัณฑสำหรับโรงเรียนขึ้น อีกประการ

⁷ สนิท เย็นเป็นสุข "พิพิธภัณฑประวัติศาสตร์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา" วิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2504, 68 หน้า

หนึ่งเพื่อให้การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์โรงเรียนเป็นที่แพร่หลายขึ้น สนิท เป็นเป็นสุข โคคนคว่าจากหนังสือเกี่ยวกับการจัดพิพิธภัณฑ์การทำการสอน ทดสอบ และแบบเรียนที่ใช้ในชั้นมัธยมศึกษา และโคสอบถามท่านผู้รู้หลายท่านด้วยกัน นอกจากนี้โคทำการสำรวจโรงเรียน 6 แห่งด้วยกันมีโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และ โรงเรียนในโครงการปรับปรุงอย่างละ 2 แห่ง ผลปรากฏว่า มีโรงเรียนเพียง 2 แห่ง เท่านั้นที่มีพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ คือ โรงเรียนปานะพันวิทยา และ โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม แต่ครทุกคนต้องการที่จะมีพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ เพื่อช่วยให้การสอนประวัติศาสตร์ให้โคผลดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ สนิท เป็นเป็นสุข โคให้ขอเสนอแนะไว้ว่า ควรจะพานักเรียนไปชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์หรือโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องในวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอย่างน้อยละครั้ง ในเรื่องเนื้อหาวิชาโคเสนอแนะว่า ไม่ควรจะคนคว่าจากหนังสือเพียงเล่มเดียว และควรจะให้เด็กนักเรียนรู้จักศึกษาคนคว่าหาความรบกวนตนเอง พร้อมทั้งรู้จักวิจารณ์ผลของการคนคว่าเหล่านั้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ หรือฟังข่าวจากวิทยุ หรือโทรทัศน์ทุกวัน แล้วมารายงานให้เพื่อนฟัง หรือคัดข่าวเหล่านั้นมาคิดไว้หลังชั้น ถ้าทำได้โรงเรียนควรจะจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์สำหรับโรงเรียนขึ้น สำหรับในค่านบริหารนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรจะตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ขึ้น ซึ่งควรจักเป็นแบบรวมกลุ่มโรงเรียนหรือภาคการศึกษา อย่างไรก็ตามควรจะอบรมครู และนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ของพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ แนะนำวิธีจัก และดูแลมิให้ชำรุดเสียหาย ที่สำคัญที่สุดคือถ้าโรงเรียนโคมีแล้ว ควรจะให้นักเรียนเข้าชมและศึกษาบ่อยครั้งที่สุดและโดยสะดวก เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และจำบทเรียนโคแมนยำถูกต้องยิ่งขึ้น 005875

ในปีเดียวกันนี้เอง สมศรี สุวรรณกนิษฐ⁸ โคทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลสวนกลาง ประจำปี 2504" วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจจำนวนอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาว่าอัตราส่วนระหว่างจำนวนนักเรียน

⁸สมศรี สุวรรณกนิษฐ "การสำรวจอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลสวนกลาง วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2504, 45 หน้า

กับอุปกรณ์เป็นอย่างไร และเพื่อต้องการทราบทัศนคติ ปัญหา และอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์ การสอนวิชาสังคมศึกษา พร้อมทั้งต้องการทราบปริมาณการใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่โดยเฉลี่ย ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ สมศรี สุวรรณกนิษฐ ใ้ทำการวิจัยโดยออกแบบสอบถามไปยัง ครูโรงเรียนรัฐบาล และ โรงเรียนในโครงการปรับปรุง รวม 9 โรงเรียน ผลของการสำรวจ พบว่าจำนวนและชนิดของอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ ครูเองก็ยังไม่พร้อม และไม่สามารถใช้อุปกรณ์ การสอนได้คือ สมศรี สุวรรณกนิษฐ ใ้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะให้มีการสัมมนาและอบรม วิชาโสตทัศนศึกษาแก่ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถ และทัศนคติ ของครู ส่วนงบประมาณการใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ ควรจะเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ปัญหา เรื่องสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ให้ปลอดภัยนั้น ถ้าโรงเรียนไม่มีห้องวิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะ อาจจะใช้มุมหนึ่งของห้องสมุด เป็นที่เก็บรักษาอุปกรณ์ นอกจากนี้ในแต่ละท้องถิ่นควรมีแหล่ง โสตกลาง เพื่อให้โรงเรียนยืมได้ เช่น วิทยาลัยครู เป็นต้น นอกจากนี้ควรจะใช้บุคคลากร ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ เช่น ครูสอนวิชาศิลปศึกษาหรือศิลปปฏิบัติ เป็นต้น

ชिरิน ปาทอเรีย⁹ ใ้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้อุปกรณ์ในการสอนประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งสำรวจการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชา ประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตลอดจนศึกษาว่าครูสอนใ้ดำเนินการสอนใ้เป็น ไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงไร ครูใ้ใช้อุปกรณ์การสอนบ้างหรือไม่ ใ้ ผลแค่ไหน ในการดำเนินการวิจัย ชिरิน ปาทอเรีย ใ้ดำเนินการโดยการสังเกตการสอนใน โรงเรียน 4 แห่ง คือ โรงเรียนรัฐบาล (หญิง) โรงเรียนราษฎร์ (สหศึกษา) โรงเรียน มัธยมสาธิตวิทยาลัยครู โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาย่างละ 1 โรงเรียน ผลปรากฏว่าครูสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นครูประจำวิชา มาประมาณ 35 ปี ความรู้และบุคลิกภาพ อารมณ์ และความสนใจต่อนักเรียนของครูเหล่านี้ จักอยู่ในระดับปานกลาง ครูไม่ค่อยเห็นประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์ ทั้งยังไม่ทราบวิธีผลิต

⁹ชिरิน ปาทอเรีย "การใช้อุปกรณ์ในการสอนประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2504, 78 หน้า

อุปกรณ์ง่าย ๆ หรือแม้แต่การใช้อุปกรณ์ ครูยังใช้วิธีสอนแบบบรรยายอยู่ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนได้เริ่มใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบใหม่ (พ.ศ. 2503) แล้วก็ตาม ชิริิน ปาทอเรีย ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ คือ ครูจะต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่าจะใช้อุปกรณ์การสอนประกอบบทเรียนตอนใดในหลักสูตร นอกจากนี้ครูจะต้องมีความรู้ในจิตวิทยาการเรียนรู้ และมีทักษะในการใช้วัสดุและเครื่องมือโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ โดยรับการฝึกอบรมอยู่เสมอ เพราะว่าวิธีใช้อุปกรณ์แต่ละอย่างไม่เหมือนกัน ที่สำคัญครูควรจรรู้จักผลของอุปกรณ์การสอนง่าย ๆ เช่น พวกวัสดุราคาเบา เป็นต้น นอกจากนี้ครูควรจะต้องมีทักษะในการเลือกและประเมินคุณค่าอุปกรณ์ รวมทั้งทดลองใช้ว่าใครจะได้ผลแค่ไหนด้วย

ในปี พ.ศ. 2505 อารีรัตน์ ศุกเมธี¹⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์นอกสถานที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี" วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาถึงวิธีการที่จะทำให้การศึกษภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์นอกสถานที่ให้ผลแก่นักเรียนมากที่สุด และเพื่อเป็นการแก้ทัศนคติที่ผิด ๆ ของคนโดยทั่วไปเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการศึกษานอกสถานที่ และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การเรียนการสอนแผนใหม่ได้ผลดีขึ้น ในการดำเนินการ อารีรัตน์ ศุกเมธี ได้ทำการวิจัยโดยการส่งแบบสอบถาม ตามนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิตรวม 8 โรงเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนมากเคยไปศึกษาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์นอกสถานที่เพียงปีละครั้ง หรือไม่เคยไปเลย มีนักเรียนเป็นจำนวนน้อยที่ไปปีละ 2-3 ครั้ง ในการที่โรงเรียนจัดพาไปศึกษานอกสถานที่ นักเรียนเกาส์เปอ์เซ็นต์ไปร่วมด้วยทุกครั้ง มีนักเรียนเป็นจำนวนน้อยมากที่ไม่เคยไปร่วมด้วยเลย ระยะเวลาในการไปศึกษานอกสถานที่ส่วนมากไปวันเดียวกลับ ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสทำการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะใช้เวลาน้อยและรีบเร่งเกินไป พาหนะเดินทางก็ไม่สะดวกพอ นอกจากนี้มีนักเรียนประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ที่อยากได้โรงเรียนจัดการศึกษานอกสถานที่เพิ่มขึ้น ที่น่าสังเกตก็คือ โรงเรียนต่าง ๆ ยังไม่ได้ทำการวัดผลทุกครั้งที่กลับจากการศึกษานอกสถานที่

¹⁰ อารีรัตน์ ศุกเมธี "การศึกษภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์นอกสถานที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505, 61 หน้า

ถ้ามีการวัดผล ส่วนใหญ่วัดโดยการเขียนรายงาน อาริรัคน์ สุกเมธี ได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ว่า ทุกครั้งที่ครูจะพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ควรให้นักเรียนทราบความมุ่งหมายในการไปอย่างชัดเจน ควรจัดให้มีการประชุมพิเศษเกี่ยวกับสถานที่ที่จะไปเสียก่อน แต่การจัดไปศึกษานอกสถานที่จะได้ผลดีเพียงใต้นั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกฝ่ายทั้งครูและนักเรียน สำหรับการกำหนดระยะเวลาในการไปศึกษานอกสถานที่นั้นควรที่จะกำหนดทุกครั้งและให้พอเหมาะเพื่อให้นักเรียนจะได้ศึกษาอย่างทั่วถึง แต่ครูจะต้องพยายามควบคุมให้นักเรียนตรงต่อเวลาที่นัดหมายกันไว้ เพราะถ้ารีบร้อนเกินไปจะทำให้นักเรียนไม่เห็นประโยชน์ของการไปศึกษานอกสถานที่เท่าที่ควร ในเรื่องการควบคุมความปลอดภัย ครูจะต้องระมัดระวังมิให้เกิดความประมาท เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักเรียนได้ ในตอนการจัดพาหนะโดยสารสำหรับนักเรียน ถ้าทำได้กระทรวงศึกษาธิการควรมีบริวารรถ โดยคิดค่าเช่าในราคาถูกลง แต่ถ้าโรงเรียนมีรถของตนเองจะทำให้การศึกษาค้นคว้าสะดวก และเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง ถ้าเป็นไปได้กระทรวงศึกษาธิการจะจัดตั้งสมาคมท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาขึ้นอย่างในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ มีสมาคม "The School Journey Association" เป็นต้น

ในปีเดียวกันนี้เอง สิริวิรินทร์ ชูนำพล¹¹ ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับ "การสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนปรับปรุงของกรมวิสามัญศึกษา 4 โรงเรียน" การสำรวจครั้งนี้ใช้การสังเกตการสอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนในโครงการปรับปรุง ผลปรากฏว่าการสอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนปรับปรุงอยู่ในเกณฑ์ แต่ยังมีการใช้อุปกรณ์และกิจกรรมบางอย่างที่สมควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมบาง

เมื่อ พ.ศ. 2506 ภัทรพร ทิพย์รักษา¹² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความช่วยเหลือทางค่านวิชาการศึกษาที่ครูสอนสังคมศึกษาต้องการ" ภัทรพร ทิพย์รักษา ได้ทำการวิจัย

¹¹ สิริวิรินทร์ ชูนำพล "การสำรวจการสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนปรับปรุงของกรมวิสามัญศึกษา 4 โรงเรียน" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505, 80 หน้า

¹² ภัทรพร ทิพย์รักษา "ความช่วยเหลือทางค่านวิชาการศึกษาที่ครูสอนสังคมศึกษาต้องการ" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505; 94 หน้า

โดยส่งแบบสอบถามถามครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 4 และ ปีที่ 5 ของโรงเรียนของโรงเรียนรัฐบาล และ โรงเรียนราษฎร์ ประเภทละ 18 โรงเรียน ผลของการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นความต้องการของครูสอนวิชาสังคมศึกษาทั่ว ๆ ไปว่าส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอปัญหาต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ต้องการให้มีการอบรมวิชาสังคมศึกษาปีละครั้ง นอกจากนี้ครูส่วนมากเต็มใจรับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ ครูสอนวิชาสังคมศึกษาต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนในหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรฉบับปัจจุบันในค่านเนื้อเรื่อง ตัวสะกด ตัวเลข สถิติ ครูสังคมศึกษาเสนอให้ศึกษานิเทศก์จัดเอกสารที่เป็นศูนย์รวมข่าวให้ความรู้ และตอบปัญหาทางวิชาสังคมศึกษาแจกแก่โรงเรียน ต้องการให้โรงเรียนจัดห้องสังคมศึกษาเพื่อความสะดวกในการสอนและการเก็บอุปกรณ์การสอน นอกจากนี้ยังเสนอว่าครูสอนสังคมศึกษามีชั่วโมงสอนไม่เกินสัปดาห์ละ 14 ชั่วโมง เพราะต้องการเวลาสำหรับเตรียมการสอนและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ในปีเดียวกันนี้เอง พราวมาส ทัตตานนท์¹³ ได้ทำการสำรวจเรื่อง "ปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2" วัตถุประสงค์ในการวิจัยเรื่องนี้ก็เพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริงของการเรียนวิชาหมวดสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เพื่อจะนำไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และการสอนของครู ความมุ่งหมายเฉพาะก็เพื่อสำรวจควาปกตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 สอบไล่คะแนนในวิชาใดในหมวดสังคมศึกษาพร้อมทั้งสำรวจสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนสอบไล่คะแนนในวิชานั้น หรือสาเหตุที่สอบไล่คะแนนไม่ดีในวิชานั้นเพราะอะไร และเพื่อสำรวจทัศนคติทั่ว ๆ ไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ที่มีต่อวิชาหมวดสังคมศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน ควย พราวมาส ทัตตานนท์ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ คือ ครูจะต้องปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอทั้งในค่านเนื้อหา และวิธีสอน ในการสอน

¹³พราวมาส ทัตตานนท์ "ปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2506 86 หน้า

ควรจะให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวเนื่องกัน ครูควรจะให้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชานี้ ตลอดจนสามารถนำวิชานี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ การสอนของครูควรจะให้เป็นที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนโดยใช้อุปกรณ์การสอน เขาช่วย แต่การใช้อุปกรณ์การสอนนั้นจะต้องให้เหมาะสมกับบทเรียนนั้นจริง ๆ อุปกรณ์ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง ครูอาจคิดแปลงจากวัสดุราคาเขา หรือที่หาง่าย และให้นักเรียนช่วยกันทำก็ได้ เพื่อให้การสอนได้ผลดีขึ้น ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้น เช่น ตั้งชมรมสังคัมศึกษา เป็นต้น ถ้าทำได้โรงเรียนควรจัดหาหนังสือประกอบเพื่อการค้นคว้าวิชานี้ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และจัดบริการอุปกรณ์การสอนแก่ครูผู้สอน ในกรณีโรงเรียนควรเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ในการทำอุปกรณ์นั้น ๆ ด้วย ฝ่ายบริหารนั้นกระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตรวิชาสังคัมศึกษาให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และควรจัดอบรมครูสอนสังคัมศึกษาทุกปี เพื่อชี้แจงนโยบายและวิธีการที่ถูกต้องให้ครูแต่ละคนทราบ อีกทั้งควรสนับสนุนให้โรงเรียนมัธยมทุกแห่งมีห้องสมุดของคนชั้น

ในปี พ.ศ. 2508 จิตรบุญรวม เฒ่าวัฒนา¹⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสอนวิชาสังคัมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสอนวิชาสังคัมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ ว่ามีอะไรบ้างและมีมากน้อยเพียงไร ในการดำเนินงานวิจัย จิตรบุญรวม เฒ่าวัฒนา ได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูและนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนสาธิต และโรงเรียนในโครงการปรับปรุงของกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี จำนวนประชากร 400 คน ครู 100 คน ใน 20 โรงเรียน นักเรียน 300 คน ใน 10 โรงเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ผลโดยคิดเป็นร้อยละ และเสนอในตาราง ผลของการวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏว่า วิธีการสอนของครูยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนน้อย และยังไม่คอยทันสมัย มีหนังสือสำหรับคนความน้อย

¹⁴ จิตรบุญรวม เฒ่าวัฒนา "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสอนวิชาสังคัมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" วิทยานิพนธ์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508, 231 หน้า

เกินไป ไม่มีห้องสังคมศึกษา ไม่มีพิพิธภัณฑ์สังคมศึกษา ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อยเกินไป โรงเรียนไม่มีชุมนุมสังคมศึกษาให้ครูและนักเรียนร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น จิตรบุญรวม เถาว์ฉานา ได้ขอเสนอแนะไว้ว่า การที่จะปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้ดีขึ้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ตัวครูเองจะต้องหาทางปรับปรุงบุคลิกภาพ และวิธีสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น และหมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดอบรมครู ปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอน และแบบเรียนให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้น โรงเรียนต้องช่วยเหลือในการจัดบริหารต่าง ๆ สำหรับครู เช่น จัดทำหนังสือสำหรับศึกษาค้นคว้าและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ควบ

ได้กล่าวในตอนต้น ๆ แล้วว่าการศึกษาวិทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยครั้งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ เพราะจะได้ทราบแนวคิดและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนความก้าวหน้าของวิชานี้ว่าได้ดำเนินไปเพียงไรบ้าง อย่างไรก็ตามวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศนั้นค่อนข้างหายากโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษา แต่ก็มีที่พอจะหาได้และที่ใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ในปี ค.ศ. 1958 Les Mc Kenzee James Gordon ได้ทำการวิจัย เรื่อง "Improving The Program of citizenship Education Through The Social Studies in New South Wales Schools" การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรแบบที่เรียกว่า functional curriculum โดยโรงเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างและพัฒนาคุณค่า และทัศนคติ ซึ่งเป็นงานที่ครอบคลุม และสถาบันอื่นปล่อยปละละเลยมิได้จัดทำ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

¹⁵Gordon Les Mc Kenzee James, "Improving The Program of citizenship Education Through The Social Studies in New South Wales Schools," Dissertation Abstracts, Vol. XIX, No. 9, 1960, P. 2267, 400 pages.

ที่ปรากฏเด่นชัดในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตลอดจนถึงบทบาทของการศึกษาคู่
 Gordon ได้พิจารณาและสำรวจหลักสูตรประถมศึกษา และมีธยมศึกษา ตลอดจนขอบเขตของ
 ความเปลี่ยนแปลงนอกจากนี้ยังได้สำรวจโครงการศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองคีของสหรัฐ
 อเมริกา ซึ่งเป็นโครงการที่จัดเพื่อทดลองหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาใน New South Wales
 ได้สำรวจและเปรียบเทียบทัศนคติของครู นักเรียน และผู้ร่วมดำเนินงานอเมริกันเกี่ยวกับ
 โครงการและการสอนแบบหน่วยที่มุ่งถึงค่านิยมปฏิบัติของวิชาหน้าที่พลเมือง จากการสำรวจและ
 ค้นคว้าดังกล่าวเห็นว่าหลักสูตร NSW นั้นมีทางปรับปรุงได้อีกมาก จึงได้นำข้อเสนอแนะ
 ไว้หลายประการ ที่เกี่ยวข้องและใช้ได้ในประเทศไทยพอสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ควรจัดโรงเรียนมัธยมเป็นแบบประสม
2. ควรจัดโรงเรียนเป็นแบบสหศึกษา
3. ควรพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาที่จัดสอนขึ้นในโรงเรียนมัธยม
4. ควรพิจารณาถึงปัญหาการต่อเนื่องระหว่างระดับชั้น
5. ควรนำเอา homeroom เข้ามาใช้ทุกระดับชั้นของโรงเรียนมัธยม
6. ควรกระตุ้นให้ใช้ความริเริ่มให้มากขึ้นในการดัดแปลงหลักสูตรให้เหมาะสม
 กับท้องถิ่น
7. ควรขยายบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา
8. ควรพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้ดีขึ้น
9. ควรจัดสอนวิชาเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม และความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
 ต่าง ๆ ขึ้นในวิทยาลัยฝึกหัดครูทั้งหมด

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการศึกษาหน้าที่พลเมืองโดยใช้หมวดวิชา
 สังคมศึกษาพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. วิชาสังคมศึกษาควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนของเด็กในโรงเรียนมัธยม
 ปัจจุบันปรากฏว่า ปริมาณการศึกษาวิชาสังคมศึกษาไม่ได้อันสำคัญกับระดับ
 ปัญญา เป็นไปในทางไม่ส่งเสริมความสามารถทางสมองของเด็ก

2. ควรได้มีการจัดสร้างอุดมคติของชาวออสเตรเลียขึ้น
3. ควรมีการพัฒนาสังกัดเกี่ยวกับ " A mission of Australia " ตามแนวของ " The Mission of America "
4. ควรมีการจัดตั้งโครงการศึกษาหน้าที่พลเมืองขึ้นที่มหาวิทยาลัยซิดนีย์, นิวอิงแลนด์ และ วิทยาลัยครู
5. ควรนำผลของการศึกษาคนควาของรัฐ Kansas มาคัดแปลงและนำมาทดลองใช้กับนักเรียน ซึ่งโตสุ่มเลือกมาเป็นตัวแทนจากเมืองใหญ่ ๆ ของ N.S.W.
6. มีการศึกษาแบบ Detroit Citizenship ขึ้นใน New Castle หรือ Wollongong
7. นักเรียนฝึกหัดครูทุกคนควรได้รับการฝึกฝนเทคนิคการสอนแบบหน่วยและการสอนแบบโครงการทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ

Gordon มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนในรัฐ New South Wales นั้นมีรากฐานทางวิชาการคืออยู่แล้ว ถ้าหากได้เพิ่มโปรแกรมการศึกษาหน้าที่พลเมืองที่ตามแนวทางที่ได้นำมาไว้ข้างต้นนี้ ก็จะทำให้มีหลักสูตรที่สมดุลกันยิ่งขึ้น อันจะมีผลให้เด็กชาวออสเตรเลียได้มีบทบาทอย่างเข้มแข็งและสร้างสรรค์ อยู่ในสังคมที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

ต่อมาใน ค.ศ. 1960 Ralph Lee White ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาโดยวิเคราะห์หลักสูตรฝึกหัดครูสาขาวิชาสังคมศึกษาให้ชื่อเรื่องว่า "An Analysis of The Social Studies Teachers Education Curriculum in Selected Tennessee Institution" ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้มีอยู่ 2 ประการ คือ

1. เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรฝึกหัดครูสาขาวิชาสังคมศึกษาในแง่การกำหนดให้เรียน

¹⁶White Ralph Lee, "An Analysis of the Social Studies Teachers Education Curriculum in Selected Tennessee Institution, Dissertation Abstract, Vol. XXI, No. 2, 1960, p. 320, 400 pages.

วิชานี้และขอเสนอแนะที่คณะกรรมการการศึกษาประจำรัฐเทนเนสซีและ
สภาสังคมศึกษาแห่งชาติได้ร่วมกันจัดทำขึ้น

2. เพื่อพิจารณาว่าสังกัปปี้ เกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์อเมริกากับวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งคณะศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยจัตเสนอนแนะไว้นั้นได้รับการพิจารณาจัดไว้ในหลักสูตรสังคมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูทั้งระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในเทนเนสซีหรือไม่

ส่วนความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยนี้อาจจำแนกออกได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อทราบถึงลักษณะของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่จัดสอนในสถาบันที่เป็นประชากรครั้งนี้
2. เพื่อทราบถึงกำหนดกฎเกณฑ์ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐเทนเนสซี เกี่ยวกับการศึกษาพื้นฐานทั่วไป (general education) การศึกษาวิชาชีพ (professional education) และการแสดงความจำนงที่จะศึกษาในวิชาสังคมศึกษา
3. เพื่อพิจารณาโปรแกรมที่สภาสังคมศึกษาแห่งชาติได้เสนอแนะให้แก่การฝึกหัดครู
4. เพื่อเลือกสังกัปปี้ทางประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ของอเมริกาที่ได้รับเน้นมากที่สุดในการบรรดาเนื้อหาที่ศาสตราจารย์ ทางวิชาประวัติศาสตร์อเมริกาและเศรษฐศาสตร์ เสนอนแนะไว้
5. เพื่อนำสังกัปปี้ที่ใดก็ได้คัดเลือกแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการ ศาสตราจารย์ของวิทยาลัย เพื่อการประมาณค่าว่าจะเหมาะสมและน่าจะนำบรรจุลงไว้ในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูหรือไม่
6. เพื่อวิเคราะห์รายวิชาประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์อเมริกาที่สถาบันฝึกหัดครูเหล่านี้กำหนดให้ครูสังคมศึกษาเรียนตามสังกัปปี้ที่คณะกรรมการศาสตราจารย์ของวิทยาลัยได้เสนอแนะไว้
7. เพื่อเป็นการย่อและสรุปความโดยอาศัยพื้นฐานที่ได้มาจากการค้นพบจากการศึกษาเรื่องนี้

ในการดำเนินการของการวิจัย White ได้เลือกศึกษาเฉพาะสถาบันของรัฐรวม 4 แห่งด้วยกัน และเป็นสถาบันที่ผลิตนักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุดในระหว่างปีการศึกษา 1956-1957 สถาบันทั้ง 4 ดังกล่าว ได้แก่ The University of Tennessee, East Tennessee State College, Middle Tennessee State College และ Memphis State University

ในการค้นคว้าครั้งนี้ White ได้ใช้ขอมงค์ของรัฐ Tennessee เกี่ยวกับการออกประกาศนียบัตรให้แก่ครู และโปรแกรมการฝึกหัดครูสังคมศึกษาที่สภาสังคมศึกษาแห่งชาติได้แนะนำไว้ เป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์รายวิชา และชั่วโมงเรียนที่ให้แก่การศึกษาวิชาทั่วไป การศึกษาวิชาชีพ และการศึกษาวิชาสังคมศึกษา

ได้วิเคราะห์ถึงวิชาประวัติศาสตร์อเมริกาและวิชาเศรษฐศาสตร์อเมริกาเพื่อจะพิจารณาว่าวิชาที่ให้นักเรียนฝึกหัดครูสายสังคมศึกษาเรียนเป็นวิชาบังคับนั้นได้คำนึงถึงสิ่งกีดขวาง ๆ ที่ได้เสนอแนะไว้หรือเปล่าโดยความช่วยเหลือของศาสตราจารย์ของวิทยาลัยใน 2 แขนงวิชานี้ ได้ทำการคัดเลือกสิ่งกีดขวางประวัติศาสตร์อเมริกันมา 100 ข้อ และสิ่งกีดขวางเศรษฐศาสตร์ 100 ข้อ โดยให้คณะกรรมการที่ประกอบด้วยศาสตราจารย์ทางประวัติศาสตร์อเมริกา 10 คน และศาสตราจารย์เศรษฐศาสตร์อีก 10 คน เป็นผู้เลือก กรรมการผู้คัดเลือกได้ทำการประมาณค่า (rate) สิ่งกีดขวางแต่ละข้อความตาม scale ดังต่อไปนี้คือ 3 หมายถึง "น่าพอใจมาก" 2 หมายถึง "น่าพอใจ" 1 หมายถึง "พอใจน้อย" หรือ "ไม่พอใจ" และ 0 หมายถึง "ไม่พอใจเลย" คำว่า "น่าพอใจ" หมายความว่าคณะกรรมการได้เสนอแนะให้จัดสิ่งกีดขวางไว้ในหลักสูตรอย่างน้อยเพียงใด ผลปรากฏว่าสิ่งกีดขวางประวัติศาสตร์อเมริกัน 80 ข้อ สิ่งกีดขวางวิชาเศรษฐศาสตร์ 87 ข้อ ได้ถูกนำมาเสนอแนะ

White ได้นำสิ่งกีดขวางเหล่านั้นมาสร้างแบบสอบถามขึ้นแล้วแจกไปให้ศาสตราจารย์ที่สอนวิชาต่าง ๆ แก่ักเรียนฝึกหัดครูสายสังคมศึกษาในแต่ละสถาบันที่ได้เลือกไว้ ในแบบสอบถามได้ขอให้บอกค่าสิ่งกีดขวางเหล่านั้นได้จัดไว้ในสิ่งต่อไปนี้หรือเปล่า : แบบเรียนที่ใช้ หนังสืออ่านประกอบที่ให้นักเรียนอ่าน ปาฐกถา และแหล่งวิชาอื่นๆ

ผลของการค้นพบชี้ให้เห็นชัดว่า

1. ทุกสถาบันที่ไว้รับคัดเลือกมานั้นได้ทำตามกำหนดเกณฑ์ของรัฐหรืออาจทำมาก
ในทุกแขนงที่ทำการเปรียบเทียบ
2. ไม่มีสถาบันแห่งหนึ่งแห่งใดที่ทำตามข้อเสนอแนะใดทุกข้อที่สภาสังคมศึกษาแห่งชาติได้ให้ไว้
3. สถาบันทุกแห่งเหล่านั้น ทำตามข้อเสนอแนะของสภาสังคมศึกษาแห่งชาติเฉพาะ
ในด้านการศึกษาระดับวิชาชีพ (professional education) ส่วนข้อเสนอแนะ
ด้านการศึกษาระดับพื้นฐานทั่วไป และวิชาสังคมศึกษานั้น แต่ละสถาบันเหล่านั้น
ปฏิบัติตามแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น
4. สถาบันเหล่านั้นส่วนใหญ่รายงานว่าได้บรรจุสิ่งกึ่งปีวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา
กับวิชาเศรษฐศาสตร์อเมริกาที่ไว้รับเสนอแนะขึ้นมาในแหล่งต่าง ๆ ถึง
กล่าวแล้ว

Willard Eugene Gandy ได้ทำการวิจัยเรื่อง "The Status of Geography in the Public Senior High Schools of California" ในมหาวิทยาลัย Stanford เมื่อ ค.ศ. 1960 วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ก็เพื่อจะศึกษาถึงสถานะภาพของวิชาภูมิศาสตร์ซึ่งในโรงเรียนรัฐบาลของรัฐ California เป็นการพิจารณาทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในการค้นคว้าครั้งนี้ Gandy ได้กำหนดโรงเรียนที่ทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาแยกต่างหาก เป็นแหล่งค้นคว้าการกำหนดทำโดยการวิเคราะห์รายงานที่โรงเรียนรัฐบาลแต่ละแห่งต้องจัดทำเป็นประจำในเดือนตุลาคม ส่งกระทรวงศึกษาธิการที่ Sacraments ซึ่งเรียกว่า October Reports จากรายงานนี้จะมองเห็นการจัดวิชาสอนในโรงเรียนแต่ละแห่งตลอดจนลักษณะของวิชาเหล่านั้น เป็นต้นว่าความยาวของเนื้อหา

¹⁷Gandy Willard Eugene, "The Status of Geography in The Public Senior High Schools of California", Dissertation Abstracts, Vol. XX, No.11, 1960, P. 4347.

ความเนิ่นหนักของวิชานั้น ๆ ระดับชั้นที่เปิดสอนแต่ละวิชา ตลอดจนเกณฑ์การเข้าเรียน

สำหรับวิธีดำเนินการวิจัยนั้น Gandy จัดแบ่งโรงเรียนที่สอนวิชาภูมิศาสตร์ ออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะที่ตั้ง คือ ในเขตชนบท (มีพลเมืองน้อยกว่า 250 คน) ในเขตเมือง (พลเมือง 2500-100,000 คน) หรือในเขตเมืองสำคัญ (พลเมืองมากกว่า 100,000 คน) จากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ได้สุ่มเอาโรงเรียนมา 10% รวมได้โรงเรียน 15 โรงด้วยกัน เลือกโดยวิธี random sampling จากบริเวณที่อยู่ในรัศมี 125 ไมล์ รวม San Francisco จาก 18 โรงเรียนนี้ได้ครุภูมิศาสตร์ 38 คน Gandy ได้สัมภาษณ์เพื่อกำหนดถึงลักษณะวิชาและจำนวนของชั้นที่สอนวิชาภูมิศาสตร์อยู่ ระดับการศึกษาของเขา การศึกษาและฝึกฝนในวิชาภูมิศาสตร์ จำนวนปีที่ได้อ่านมา ตลอดจนภูมิหลังที่ได้จากเส้นทางไปต่างประเทศ ในการสัมภาษณ์ครูเหล่านี้ได้ตั้งปัญหาถามที่จะแสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ การที่ได้มองเห็นความต้องการและปัญหาต่าง ๆ ในวิชาภูมิศาสตร์ ระเบียบวิธีสอน เทคนิค ตลอดจนเครื่องมือที่จะใช้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ความเพียงพอของสื่อทัศนอุปกรณ์ ตลอดจนการใช้วัสดุเหล่านั้น และคว่าโรงเรียนได้จัดหาอุปกรณ์การสอนและวัสดุต่าง ๆ ให้เพียงพอประการใด

ข้อมูลที่ได้จาก October Reports นั้นทุก ๆ หนึ่งใน 3 ของ โรงเรียนมัธยมปลายในรัฐแคลิฟอร์เนีย นั้นได้จัดสอนวิชาภูมิศาสตร์แยกออกเป็นวิชาต่างหาก และบางก็เรียกชื่อว่าวิชาภูมิศาสตร์ หรือจัดเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาสังคมศึกษา แต่เนื้อหาวิชายังคงเป็นภูมิศาสตร์ตามเดิม ในจำนวน 183 วิชา มีอยู่ 128 วิชาที่เรียกว่าภูมิศาสตร์โลก

ข้อมูลจากการสำรวจนี้แสดงให้เห็นว่าครูที่สอนวิชาภูมิศาสตร์ยังขาดการศึกษาและฝึกฝนในเนื้อหาอย่างมาก จนเป็นที่น่าตกใจ ทั้งนี้เพราะปรากฏว่าในครูที่สำรวจมีครู 47.3% ไม่เคยเรียนวิชาภูมิศาสตร์มาเลย ครู 76.5% เคยเรียนมาเพียง 6 หน่วยกิต (semester hours) หรือน้อยกว่านั้น มีครูเพียง 1 ใน 3 ในบรรดาครูที่สัมภาษณ์นี้ที่ได้รับปริญญาทางภูมิศาสตร์มาโดยตรง

ข้อมูลครั้งนี้ยังแสดงว่ามีครูอยู่ 56% ไม่ขอสอนวิชาภูมิศาสตร์ มีเพียง 3 ใน 38 คนที่เคยสอนวิชาภูมิศาสตร์มากกว่า 5 ปี และมีครู 42% คัดค้านที่จะสอนวิชานี้

จากการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบสิ่งอื่น ๆ ซึ่งเป็นยอดของปัญหาได้แก่การขาดแคลนวัสดุ และอุปกรณ์การสอน การจัดใหญ่ที่ไม่ได้เรียนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์ นอกจากนี่ยังขาดหลักฐานที่แสดงว่าการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ควรจะแยกเรียนเป็นวิชาหนึ่งต่างหากหรือบูรณาการให้เป็นวิชาเดียวกันกับวิชาอื่นดี

จากการสำรวจครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าทั้ง ๆ ที่มองเห็นกันอย่างโจ่งแจ้งแล้วว่าโรงเรียนชาครวิทยุวิชาภูมิศาสตร์ที่ได้รับการศึกษาและฝึกฝนอย่างดี ก็มีโรงเรียนมัธยมเป็นจำนวนมากมายเหลือเกินที่ทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์อยู่ การใช้บุคลากรครูที่ไม่เหมาะสมโดยจัดครูที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาทำให้ทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ระบบออกหนังสืออนุญาตของรัฐแคลิฟอร์เนีย ใคอนุญาตให้ครูสังคมศึกษาสอนวิชาภูมิศาสตร์ได้ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้รับการศึกษาและฝึกฝนในวิชาภูมิศาสตร์มาก่อน จึงเท่ากับเป็นการสร้างปัญหาให้แก่ครูที่ได้รับการศึกษาและฝึกฝนทางวิชาภูมิศาสตร์มาอย่างไม่เพียงพอ และเป็นปัญหาที่ทำให้การจัดครูสอนเป็นไปอย่างไม่เหมาะสมซึ่งวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยควรจะรับผิดชอบในการเตรียมครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้เพียงพอเพื่อเป็นการลดหรือแก้ปัญหานี้